

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan
praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu „Mira“ v
Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
predp. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za in sate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje štev. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XXIV.

V Celovcu, 9. novembra 1905.

Štev. 45.

Deželni zbor koroški l. 1905.

Otvoritev.

Dne 11. oktobra se je pričelo zasedanje de-
želnega zbora. Otvoril ga je deželni glavar grof
Goëss in pri tej priložnosti je naglašal, kako
da bi bilo treba na vse strani pomoči, a sredstev
primanjkuje. Država bo morala pomagati deželi.
Vedno glasnejše prihajajo pritožbe kmetov, ker
jim primanjkuje poslov in delavcev. Spomnil se
je deželni glavar tudi cesarja ter obžaloval,
da herostratični ljudje rušijo temelj monarhije.

Zakaj primanjkuje sredstev?

Zato, ker se najprej dovoljuje in sklepa vse
mogoče in po dovolitvi se šele gleda, kje do-
bimo denar!

Leta 1904. je imela dežela 92.000 kron več
dohodkov, kakor leta 1903., in vendar se je
276.000 kron izdalo več, kot je bilo proračunano!
Proračun za l. 1906. pa že zopet kaže 55.000 K
stroškov več, kakor je izračunanih dohodkov.
L. 1907. pride čas, da bi morala dežela vračati
državno posojilo in tedaj nastane naenkrat nov
primanjkljaj v znesku 276.000 K.

Iz teh števil je razvidno, kako slabo go-
spodarijo v deželi nemško-narodni gospodje! Z
vso silo je ta stranka branila in brani, da bi
tudi drugi ljudje imeli kaj določevati z deželnim
premoženjem: zato pa je zdaj nemško-narodna
stranka sama za vse odgovorna. Ljudstvo kolne
vedno rastoče deželne stroške, in vsa ta kletev
mora priti na glave tistih gospodov, ki so te
stroške povzročili ali pripustili. Nemško-narodna
gospoda v deželnem zboru podobna je — ne go-
spodarju — da pa najemniku, ki mu je malo
mar ovčic. Kmetje ste tiste ovčice, oni vas pa
strižejo, in vi spite, ne vedoči, da bi pri volitvah
lahko take najemnike odslovili.

Kmetje nimajo poslov!

Gospodje kmeta pomilujejo: revež si — a
kaj — pomagaj si sam! Ali je s to pritožbo temu
kaj pomagano? In vun v svet pravijo: Glejte
kako se nam kmet smili, kako smo mu prijatelji!
Razumnost te gospode pa ne sega posebno daleč,
radi bi kmetu pomagali, le plačati mora račun
teh poskusov kmet sam. A oni ne vedo, kako
pomagati: gospoda, ki vodi deželni zbor, je kme-

tom tuja in liberalni kmetje, ki so tam, so tej
gospodi tako zvesto vdani, kakor ljubi psiček
gospodarju: psiček gre za gospodom, se postavi
na zadnje noge, kadar mu gospod ukaže, skoči
čez palico, če je treba, in laja, kadar mu gospod
naroči. Liberalni kmetje so prijazni in fini go-
spodje — a nasprotovati in samostojno misliti,
jim ni dano.

Herostratične nature!

Herostrat je sežgal slavno grško svetišče
in je po tem zločinu postal znan. Kdo pa sežiga
svetišča in kdo podira prestol? To so tisti
ljudje, ki se borijo zoper krščanstvo, zoper Av-
strijo! To so naši stari sovražniki: liberalna
gospoda v mestih, uradniki in od uradnikov pre-
slepljeni meščani. In boj zoper te ljudi? Ta
boj borijo krščanske stranke brez vse pomoči,
da, služabniki Nj. Veličanstva, c. kr. uradniki, le
prepogostoma niso na strani tistih, ki branijo
križ in prestol. Katoliška slovenska stranka je
ponosna, da se je vedno borila za vero, dom in
cesarja, boj ni bil lahek, a spoznanje se začinja
daniti v nasprotnih vrstah, da je boj proti
krščanskim strankam za liberalce same bil po-
guben. Oni so si vzgojili vsenemške in social-
demokratske sinove in ti bodo liberalne očete
prej ali slej brez posebnih svečanosti pokopali.

Ne potrebujemo jih!

Ker je nemogoče premnoga vprašanja raz-
pravljati v rednih sejah deželnega zbora, voli
zbor odseke; tako si delo razdelijo. Nekateri
obdelavajo finančne predloge, drugi pravne stvari,
tretji odsek gospodarske zadeve. Kar odsek
predlaga, se navadno v zboru sprejme. V te
odseke naših poslancev nemško-narodna stranka
ne voli! Tako postopanje ni pravilno! Volilni
krajci, ki pošljejo v deželni zbor slovenske in
krščansko-socialne poslance, plačujejo kakor
drugi svoj davek in njihovi poslanec ima tiste
pravice, kot drugi. Dostikrat je posvetovanje v
odseku važnejše, kot pogovor v zboru. Postava
ne pripušča, da bi se poslancem manjšine ne
pustilo glasovati v zboru, a če se glasovanje
prenese v odsek in se vrši merodajno glasovanje
že tam, potem glasovanje v zboru ni dosti več
— kot sleparija! In poslancem manjšine ni več
mogoče sodelovati pri sklepih. Odvzeta jim je
pravica sodelovati pri deželnih upravi, in z njimi

vred je odvzeta ta pravica manjšini slovenskih
in krščansko-socialnih volilcev.

Naglašati moramo, da konservativna večina
na pr. na Češkem, da krščansko-socialna večina
na Avstrijskem in Tirolskem voli v odseke tudi
poslance manjšine! Zato se mora odločno ugo-
varjati proti postopanju nemško-narodne stranke.

Opravični red deželnega zbora bi
se moral tako prenarediti, da vsak po-
slanec sme vstopiti v kateri odsek
hoče; po opravičnem redu, ki je sedaj v navadi,
se manjšini jemlje po temeljnih zakonih dana
pravica, zastopati svoje volilce.

Ne potrebujemo slovenskih in krščansko-
socialnih poslancev, pravijo nemški narodovci.
Kdaj pride čas, da bode cela dežela spoznala,
da ne sme več pustiti nemško-narodne stranke
dalje pokopavati blagostanja dežele?

Ali je tega treba bilo?

Dne 13. oktobra je poročal poslanec Hillinger,
da je dežela prevzela l. 1872. 31 okrajnih cest,
ki jih je poprej podpirala, v svoje oskrbovanje.
Ta stvar stane deželo na leto 335.000 K. Poprej
so te stroške plačevale občine in država, ko je
stvar prevzela dežela, se je breme odvzelo ob-
činam in državi! Ko se je l. 1903. poškodo-
valo po povodnjih mnogo takih cest, prosilo se
je, naj da država k stroškom v znesku 391.000 K
primeren del, ali država je odklonila.

Zakaj pa je dežela te ceste poprej prevzela?
Tako se zdaj po toči povprašujemo? 300.000 K
na leto je velikanski denar.

In če bi jih že prevzela, zakaj ne s pogojem,
da jih država še dalje podpira, kakor prej! Da
jih je pa brezpogojno prevzela, priča za brez-
mejno nespamet in lahkomišljenost liberalne stranke
in priča za brezmejno neumnost tistih volilcev,
ki so nekdanj to stranko volili. In država je
zdaj odklonila podporo! Zakaj pa so nemško-
narodni poslanci na Dunaju? Ali niso znali
ministra pregovoriti? Seveda! Najprej je tem
ljudem narodno hujskanje — drugo pride dolgo
pozneje. Ko bi imeli spretno poslance na Dunaju,
marsikaj bi dosegli, tako pa volilci sami sebe
tepejo, če volijo le tiste poslance, ki so veri in
krščanstvu prav nasprotni. Poslanec mora več
kaj znati, kakor v gostilni zabavljati čez du-
hovščino.

Podlistek.

Ukončanemu cvetu.

(Francetu Mediču.)

(Spisal Josip Bekš.)

(Konec.)

— Danes sem zapisal zadnjo piko, in zdaj je
konec vsemu. —

Ustrašil sem se teh besed in ljubo bi mi bilo,
da bi jih ne umel. A kakor hitro se odcepi be-
seda od jezika, je obenem tudi že izgovorjena in
v človeškem ušesu — v človeški duši . . .

In zdaj je konec! —

Počasi se je vzravnal in opirajoč se ob mojo
roko drsal proti mizi. Pred zrcalom je obstal, in
njegove žejne oči so se zagledale vanj, kakor bi si
hotele počiti . . .

„Zapisal sem zadnjo piko — ti pa popravi-
laj, kolikor ti je drago in ljubo. Jaz sem zadovoljen,
da je tako, da je končano, jaz sem hvaležen —.“
Pokazal mi je na debel rokopis; to je bila njegova
„Emona“.*

Kako je ljubil svojo „Emona“ — koliko ur,
ki bi jih lahko preživel v prosti naravi, je žrtvoval

* Ob tej priliki naj nam bo dovoljeno, da opomnimo
gosp. V. Jelenca na „Emona“ pokojnega Mediča. Ker nam
ni znan naslov omenjenega gospoda, ga vprašamo na tem
mestu, kaj se zgodi z njegovo povestjo. Ali se pripravlja
za tisk, ali leži kje med pajčevinami in pričakuje srečnejše
roke? Op. uredništva.

zanjo! Koliko muzejskih izvestij in zgodovinskih
knjig je prelistal — da je mogel napisati zadnjo piko.

In zdaj — zdaj je konec!

Rjava brada mu je porastla obraz, in ogenj
oči je pojema. Široko njegovo lice je vidno upa-
dalo, in podočasne kosti so preteče izstopile. —

In na njegovem čelu je bilo zapisano nekaj
skrivnostnega, ki se je čitalo vendarle dovolj jasno
in razločno: Zapisan si smrti . . .

V ogledalu je videl vse, da, morda še več
kot jaz sam — in zato mu je postalo pri srcu hudo
in žalostno do smrti . . .

Na usehlih ustnicah je zatrepetala krvava
rosa, ujel sem ga v naročje in odnesel v posteljo.
In krvave lise so zažarele na njegovi srajci, in pot
do njegove postelje — kakor bi jo posul z rdečimi
rožami. —

Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Prišli
so črno oblečeni in hodili po hiši; lahen in komaj
slišen je bil njih korak, kakor ljudi ob božjem
grobu . . . In da bi tudi odmevalo od vseh strani
— on bi se ne zganil.

Tako trdno spe le tisti, ki jih je omamilo
trudapolno delo — spe in se smehljajo . . . Kdo
bi se ne smehljaj med svojimi dišečimi rožami —
in na obeh straneh bele krste deviškobe svede
— ah! Kakor car na prestolu — in ljudje prih-
jajo po prstih, in njih kolena se pripogibajo do tal.

Zvonovi so zapeli — in zadnja njegova pot ni
bila dolga. Zabobnela je prst ob njegovo krsto,
votlo in prodirajoče, kakor vse pod seboj gonobeči
vodopad, zaječale so lopate, in zaplakale duše . . .

Ah, Anica, da bi ne videl nikdar tvojih kot
jezero globokih oči in solz, ki so izvirale iz njih!
Da bi ne občutil nikdar tvojega obupnega plača ob
odprtem grobu njegovem in da bi te nikdar ne
dvignil, podrt od rezke boli, na surova tla poko-
pališka! Kako lepe so bile tvoje oči tisti čas, kako
lepe in toliko so govorile o živi žaloigri, vršeči se
v tvoji mladi duši! — Ah, Anica!

Komaj rojen je padel v grob moj ponos, ko-
maj rojena — tvoja ljubezen . . .

* * *

Že tretjič brle lučke po grobovih, odkar te
nimam . . .

Že tretjič so zletele lastovke na jug — le
dvakrat so se vrnile gnezdit pod krov tvojega doma.

Zapuščen in osamljen stoji sicer tvoj dom še
na holmu onkraj pokopališkega obzidja, a tuji obrazi
gospodujejo v njem, tuji obrazi, ki ne vedo, da je
stopala kdaj čez njegov prag tvoja noga, ki ne
slutijo, da spi v njegovi bližini nekdo, ki se je še
pred časom zamikal skozi njegovo okno na prostor,
kjer zdaj počiva . . .

Nad tvojim grobom se sklanjajo mrzle ge-
orgine in vedno zelene ciprese ti šepetajo večno
lepo pesem življenja in smrti. Pod nebom pa ja-
drajo beli oblaki svojo pot vedno dalje, brez pre-
stanka — kakor bi se ne bilo zgodilo nič po-
sebnega . . .

Ah, gotovo kleči ob tebi Anica, obkrožena
s črnim florom, in ščiti z roko zdaj to, zdaj zopet
ono svečico — in prsti ji drgečejo od mraza. In
zdaj pa zdaj pade na grob gorka solza iz njenih
lepih oči . . .

Velikanska oslarija.

Še veliko hujša oslarija, kot pri cestah, zgodila se je pri šolstvu! Skoraj vse kronovine imajo šolske okraje, ki imajo skrbeti za šolske stroške dotičnih krajev. Na Koroškem se je pa v liberalni dobi vzela vsa šolska teža na deželo. Dežela plačuje vse šole.

Po tej poti se je davek olajšal mestom in breme se je naložilo kmetom. Mesta in trgi imajo mnogorazredne šole, lepa šolska poslopja, in ta mora dežela plačati, v drugih deželah pa jih mora plačati dotični kraj sam.

Naši kmetje so bili pri tej priložnosti od liberalne gospode — „pobriti“.

Ta uredba ima jako slabe posledice: Gospodje ne znajo več štediti in nočejo več štediti — vse plača dežela!

Podobni smo lahkomisljenemu sinu, ki hoče živeti, hoče življenje uživati in vsak dan bodisi z lepimi, bodisi s hudimi besedami terja od slabega očeta denar! Lahkomislec je pozabil, da zapravlja svojo lastno dedščino! Lahkomisljenost je, graditi na deželne stroške eno nespamet za drugo, kot da bi bila dežela neka bogata teta, ki ima zlata vse kleti polne. Naša dežela je uboga beračica postala, in ta beračica naj plačuje za šole na leto 1,621.000 kron! Država je k tem stroškom dala le leta 1875. 20.000 kron enkrat za vselej. Tirolska pa dobiva letnih 50.000 K, Dalmacija 36.000 K, Istra 16.000 K, Kranjska 20.000 K, Bukovina 100.000 K!

Le-to priča zopet, da ima dežela slabe državnozbornske poslance! Če nam ti nemško-narodni gospodje ne morejo izposlovati, česar potrebujemo, zakaj pa so na Dunaju? In zakaj imamo tako slabe poslance? Ker imamo toliko nespametnih volilcev, ki ne znajo ceniti škode, ki nastane, ako se voli zastopnikom nasproten človek!

Reveži smo!

Država je prevzela od dežele davek na žganje in uvedla na novo osebni dohodninski davek.

Na Koroškem znaša 1% deželne doklade na ta davek 29.000 K, v drugih kronovinah 51.000 do 1,051.000 K. Kaj pa te številke pomenijo? Da smo največji reveži! Da imajo ljudje drugod veliko več dohodkov, kot pri nas! V ta propad nas je privedel liberalizem. Seve! Kaj pa so v naših mestih obrtniki? Reveži. In gospodarji na deželi? Hlapci svojih hlapcev. Polja puščamo neobdelana in kmetijske domove smo postavili že vse na prodaj. Zakaj pa? Ker smo postali olikani. V mestu se je ljudstvo izpridilo po liberalizmu, na kmetih pa nikdo več biti noče. Postalni smo vsi gospodje, le obleči in jesti nimamo več!

350.000 kron premalo!

Deželni odbor poroča, da v proračun leta 1905. nepokrit primanjkljaj v znesku 350.000 K ni uračunan! Polovica tega zdale se je že l. 1905. in da se račun uravna, se bo moral napraviti dolg. Torej ni dosti, da se davek od leta do leta povišuje, povišuje se že za mnoga leta naprej. Kdor za nami pride, naj gleda,

kako bo plačeval! In če pride splošni potop — tem boljše! Tako računanje se nam zdi podobno slabemu trgovcu, ki ne zapisuje več vsega, da se mu v konkurzu ne more dokazati goljufije. Kdaj pa bomo dali le-te gospodarje v preiskavo? Kdaj jim bo ljudstvo nastavilo termin za „krido“? Zreli so že dolgo, le naše ljudstvo še ni zrelo.

Deželna zavarovalnica za živino.

Poročilo deželnega odbora govori tudi o tem socialnem podjetju nemške narodne stranke. Ljudstvo se za ta zavod le malo zanima. Če bi že bilo velike važnosti, imeti živino zavarovano zoper nezgode, vendar je zanimanja malo. Dežela ima 256.000 goved, teh je le 13.600 zavarovanih, torej komaj 5%. In še bolj pomenljivo je, da se je število zavarovane živine zadnje dve leti za 400 znižalo, čeprav je število okrajnih društev na 87 narastlo.

Zavarovalnica je plačala 53.700 K škode, 33.400 K se je vplačalo od udov, za meso klane živine se je dobilo 18.300 K.

Že tukaj manjka	2.000 K.
A zdaj pridejo še upravni stroški v znesku	10.000 „
Provizije	5.300 „
Stroški cenitve	2.300 „

Vkup premalo . . . 19.600 K.

In že gospodje pravijo, da s temi upravnimi stroški ne izhajajo! To gospodarstvo pa res hvali svojega gospoda! 50.000 K je škode pri živini in izplačevanje te škode in upravnštvo stane 20.000 K, ki jih mora dežela povrh plačevati! V premijah (doneskih udov) se je sprejelo 33.000 K in upravnih stroškov je 17.000 K! Če gospoda ne zna boljše gospodariti, naj stvar opusti. Volilec pa se morajo enkrat oči odpreti, priti mora čas, da bodo spoznali, kako draga jim pride ljubezen nemške narodne stranke! Proč s takimi oskrbniki deželnega premoženja!

Koroške novice.

Tužni glasovi z dežele. Res čudno je, da se nam koroškim Slovincem odreka vsepovsod vsaka najmanjša pravica, povrh pa se nas še smatra za neumneže, neizobražence, razgrajče itd. Pravice nam hočejo kratiti v šoli, v uradih, v javnem in zasebnem življenju in zadnji čas ponekod celo — v cerkvi. To so take gorostasne, vnebovpijoče krivice, da bi bil greh, naravnost samoumor, ako bi se takim krivicam ne postavili v bran in bi jih mirno prenašali. Sicer pa se meni zdi, da ravno dejstvo, ker vse udarce raznih c. kr. uradov in vlade brez resnega ugovora, enega za drugim vtikamo v — žep in molčimo, k večjemu malo sami med seboj potožimo, kar teži naše, za svoj narod čuteče srce, je krivo, da se množijo krivice, in je zatiranje Slovencev že prišlo popolnoma v — modo. Da sedanje koroške šole ne odgovarjajo svojemu namenu, to se je že nešteto krat neovrgljivo dokazalo. Manj pa se je do sedaj pojavljala boj proti krivicam, ki jih našemu vseskozi poštenemu slovenskemu ljudstvu prizadevajo c. kr. uradi s svojim oblastnim samonemškim uradovanjem.

Koliko tisočkrat se zgodi, da dobijo popolnoma slovenske stranke, ki ravno toliko razumejo nemški, kot celovski lintver laški, popolnoma nemška vabila, naznanila, odloke itd., in to v samoslovenskih okrajih, n. pr. v velikovškem, da si morajo potem še iskati po cele tedne oseb, ki jim pojasnijo, kaj stoji v pismu. Več kot enkrat se je to že tudi meni pripetilo v ravno omenjenem okraju, pod katerega spada 29 občin, ki so vse po večini od Slovencev naseljene, da je prišel kdo z uradnim pismom in me prosil, naj mu vsebino raztolmačim. Storil sem to rad in nerad. Rad, ker vsakemu rad postrežem, kolikor je v mojih močeh, nerad, ker vem, da bi lahko bilo za nas Slovence marsikaj drugače, če bi se le sami bolj in odločneje potegovali za svoje, nam na papirju priznane, a v dejanju krajšane pravice. Mi ne živimo več v časih nemškega absolutizma. Hvala Bogu, ti časi so minuli in dobili smo ustavo ravnopravnosti tudi mi Slovenci. Kaj nam pa pomagajo ustave, postave in pravice, če se jih ne poslužujemo? Bodimo torej možje in zavrnilimo vsak dopis naših c. kr. uradov, če ga nam pošljejo edino le v nemščini, ki nam je nerazumna. Če smemo davke plačevati z našim slovenskim denarjem, smemo tudi zahtevati, da se nam naznanjajo tako važne stvari tudi v našem jeziku. Da povem primer: Bilo je pred tremi leti doli nekje na spodnjem Štajarskem. Fantje, ki so jih potrdili za vojake, so dobili poklic, naj do tedaj in tedaj pridejo v „kosarno“. Ti poklici pa so bili — nemški. Štajarski mladeniči zberejo jih skupaj ter jih pošljejo nazaj c. kr. uradu s pripombo, da se le slovenski poklici sprejmejo. Ni trajalo dolgo in bili so poklicani v svoji materinščini k vojakom. Še enkrat. Mi imamo postavno pravico zahtevati slovenskega dopisovanja od c. kr. uradov. Ne bodimo šleve, temveč zavrnilimo vsak nemški dopis in gospodje se bodo kmalu naveličali nam ponujati svoja nemška obvestila. Posebno slovenske župane na to opozarjamo, da naj bodo dosledni in storijo svojo narodno dolžnost.

Naroden kmet.

Bogoslovcev v Celovcu je letos 48, in sicer v IV. letniku 10, v III. 9, v II. 13 in v I. 16. Med temi je 21 Slovencev, namreč v IV. letniku gg. Lakner Val. iz Radiš, Sekol Ivan iz Dobrlevasi in Ulbing Tomaž iz Podravelj; v III. letniku: Benetek Anton iz Griž pri Celju, Hafner Ulrik iz Krčanj pri Grebinju, Karner Edmund iz Labuda, Schiller Janko iz Škočidola in Tojnik Rok iz Prevalj; v II. letniku: Mörtl Valentin iz Melvič v Zilski dolini, Rožman Gregor iz Šmihela pri Pliberku, Štritof Anton iz Št. Vida pri Cirknici, Vidovic Janko iz Podkroša in Žel Janko od Sv. Benedikta v Slovenskih goricah; v I. letniku: Budna Vladimir od Sv. Benedikta v Slovenskih goricah, Kasl Leopold iz Šmarjete pri Velikovu, Mikula Franjo iz Podklostra, Ogris Albin iz Št. Janža v Rožni dolini, Ogris Jožef iz Šmarjete nad Bajtiščami, Skofič Peter iz Št. Jurija na Vinogradih, Šenk Franjo iz Jezerskega in Truppe Andrej iz Škočidola. — Slovenska Akademija v bogoslovju diha tudi letos krepko življenje. Govori razne vsebine, lastna knjižnica, petje in tamburanje družijo slovenske bogoslovce v Akademiji, ki nas navdaja z upanjem, da dobimo tudi v bodoče vrlih, delavnih in izobraženih duhovnikov.

genfurt“. Tam pripoveduje našo pravljico drugače, blizu tako-le:

Bil je nekdanj v Celovcu turnar, katerega je zadela huda nesreča. Po kratki bolezni umrla mu je namreč žena in naglo za ženo trije otroci. Čisto osamljen je siromak moral sedaj prebivati na zvoniku. Dnevi so mu bili težki in hudi, pa še hujše so mu bile noči, ko je bilo vse tiho in ga nikdo ni motil pri njegovih spominih na mrtve. Zamišljen in otožen je mož korakal počasi po hodniku okoli turna in je zdihoval nad svojo bridko usodo. Žalostno je gledal doli pod se na pokopališče, kjer so ležali pokopani njegovi otroci z materjo.

V tem je začela cerkvena ura pod njim biti dvanajst. To ga je predramilo nekoliko iz njegovih misli. Spomnil se je na to, kar so stari ljudje vedno pravili, da turnar ne sme trobiti proti jugu, da ne vzbudi mrtvih. „Jaz jih pa hočem vzbuditi!“ vzkliknil je. „Vstati morajo moji ljubi mrtvi, vstati mora žena, vstati otroci, če ni laž, kar pripovedujejo ljudje!“

In res, zatrobil je na večerno stran, da se je čulo daleč gori po jezeru, zatrobil je na sever, da je odmevalo od Goričice in Krna, zatrobil je proti jutru, da je donelo skoz tiho noč doli do Krke. Sedaj pa je stopil na južno stran in je nastavl trobento na usta in je zapiskal, da je kar zaulilo in zaječalo in se je slišal žalosten jek od Osojnice.

Par trenutkov bilo je vse tiho. Turnarja sama preletela je sedaj groza. Glej, tu se začnejo gibati grobi. Odpirale so se jame in iz njih so vstajali mrtvi in zavite v bele mrtvaške rjuhe so stopale mrtvaške kosti okoli. Nazadnje so stopili mrtveci vkup in pričeli so čuden ples. Turnarja

Njena duša se pogovarja z Bogom, ob nji in pri Bogu pa si ti, njena sreča, moj ukončani cvet.

Ti, moj batjuška, ki sva nekdanj skupaj hodila za cilji sorodnih duš, skupaj živela za vse, kar je bilo lepega, počivaj v miru!

Glej najini poti ste se tako nepričakovano hitro križali in šli vsaksebi — tvoja v večnost, moja v tujino; oprosti tedaj, ker se ne morem približati tvoji gomili in ti šepetniti večnega pokoja, oprosti, ker se drži mojih nog prah mrzle in neprijazne tujine . . .

A jaz vem, da se najini poti zopet združite, in takrat ne bo treba prižigati lučk in želeti mirnega pokoja, najini poti se združite, in vsi cilji, ki so včasih vstajali in zginjali tam v megli kot veše, začare pred nama, vsi veliki, svetli, krasni, popolni . . .

Koroške pravljice.*

(Zbira dr. Jan. Arneja.)

I. Iz celovškega kraja.

5. Še ena o lintvrnu.**

V davnih, davnih časih je bil v celovškem jezeru velik „lintver“. To je bila strašna zver. Požiral je kar cele vole in krave, ki so se pasle ob obrežju. Večkrat je zginil tudi kak pastir na tihem,

* Nabiralec opominja nekatere gospode, ki so mu prineskov obljubili, naj mu jih tudi kmalu pošljejo. Vsi prineski naj se pošiljajo pod naslovom: dr. J. Arneja, c. kr. suplent, Celovec.

** Zapisal g. fil. Kotnik na Tolstem vrhu.

da nihče ni vedel, kam je prešel. Tista žival je naredila torej že strašno veliko škodo. Višji gospodje v Celovcu pa so premišljevali in premišljevali, kako bi lintverna ujeli. Poizkusili so več reči, a vse je bilo zastoj.

Toda nekemu izmed teh gospodov pa je le prišla dobra misel v glavo. Hud ropar je bil namreč ravno tedaj v Celovcu na smrt obsojen. Tedaj pa je rekel tisti gospod: „Pošljimo tega moža nad lintverna!“ Pa so ga poslali.

Dali so mu voz. Na tisti voz so mu nabasali medlega konja in vrečo smodnika z vžigalom (cundrom). Ta voz je moral na smrt obsojeni peljati po tisti cesti, ki vodi mimo jezera.

On pelje in pelje. Strah ga je bilo, da so se mu kar hlače tresle. In ko pride tam mimo, kjer je cesta najbližje vode, zasliši strašno tuljenje. Voda se je kar kadila na vse strani. Iz vode pa prilomasti lintver, odpre gobec, da so se mu ostri zobje kar svetili, skoči pa požre vsega konja s smodnikom in vžigalom. Nato pa strašno zatuli: — smodnik se vname, — pokne, — pa razkadi vsega lintverna. Tisti mož pa, ki je zapeljal voz s konjem tja, bil je smrti rešen.

Veliko veselje je zavladovalo, da „lintver“ ne straši več pri jezeru. V Celovcu so napravili veliko „gostijo“ (pojedino). Jaz sem se ravno tedaj mudil tudi v Celovcu, ne vem več kaj sem že vozil. Mene so seveda tudi povabili in so mi dali jesti iz „fingrata“ (naprstnika) in pa iz rešeta piti.

6. Še ena o turnarju.

Neki dr. Ulepič je zložil v nemškem jeziku o celovškem turnarju pesem: „Der Türmer von Kla-

Spominjajte se šentjabske šole!

Št. Jakob v Rožu. Dne 29. okt. se je vršilo redno zborovanje izobraževalnega društva v „Narodnem domu“. Udeležba je bila dobra. Na sporedu je bil govor o razviku pisave pri posameznih narodih in o pisalnih predmetih. Razpravljalo se je tudi o raznih predlogih, katerih najvažnejši je bil ta, da se prirede v bodoče društveni sestanki vsako drugo nedeljo vedno ob 3. uri popoldne v klubovi sobi „Narodnega doma“. Prihodnji sestanek je torej dne 12. novembra ob 3. uri popoldne in sta na sporedu dva govora, poročanje o časniki in tombola.

Borovski delavci, pozor! Trgovinsko ministrstvo vam je dovolilo podporo, za katero ste je prosili v svrhu nabave strojev pri izdelovanju pušk! V vašo korist so govorili gg. slovenski poslanec Grafenauer, deželni predsednik in poslanec knez Rosenberg. Toda proti vam je govoril g. poslanec Dobernik (znan nemško-nacionalni agitator), češ, da se vam itak ne godi slabo. To je napad na vašo puškarsko obrt, to je odkrit napad na vašo puškarsko zadružno, na vašo bodočnost. Nemško-nacionalci hočejo vašo puškarsko zadružno uničiti, oni hočejo doseči to, da bi bili vi popolnoma odvisni od njih, da bi postali hlapeci nemško-nacionalne nestrpnosti. Odprite svoje oči in si oglejte bolj natanko to nemško-nacionalno gospodo! Ne mirujte, dokler se vam ne dovoli podpora, katero je predlagalo trgovinsko ministrstvo. Pri volitvah, ki se bodo vršile v kratkem, pa se postavite odločno na stališče: „Nemško-nacionalnim pijavkam niti enega glasa!“

Borovlje. Gospodje Ogrisi, Ovčarji, Činkovci, Reberniki in kako se še imenujete, kaj pa vi pravite k temu, da jo je vaš nemško-nacionalni brat Dobernik vašim delavcem tako hudo zasolil? Vi si pač prej ko slej takole mislite: „Mi smo »lodnarji«, »flajškarji« in »mlinarji« in kot taki lahko »šavbamo«, kakor hočemo. Delavci bodo že plačali, če bodo hoteli jesti. Dobernik je že prav storil, da jim je malo grebene porezov. Sicer bi ti delavci še nam začeli bolj pazljivo gledati na prste.“

Borovlje. Nemškutarji bodo pri bodočih državnozborskih volitvah baje kandidirali bivšega celovškega okrajnega glavarja Mac Nevina! Dober tek!

Medborovnica. Vobče se govori, da bodo priredili socijalni demokratje v Borovljah zborovanje in da bodo vrnila posl. Doberniku zaušnico, ki jo jim je dal, z robato nezaupnico.

Podlublje. V celem spodnjem Rožu vlada ogorčenje, ker se je borovski puškarski obrt podpora odklonila. Od puškarije je odvisno blagostanje cellega spodnjega Roža in zaradi tega je nezadovoljnost tembolj opravičena.

Borovlje. Dne 15. oktobra t. l. se je ustanovilo pri nas nemško telovadno društvo. Pri sestvovali so tudi „turnarji“ iz Celovca. Na tem nemškem ustanovnem shodu se je pokazal tudi g. dr. Maurer, p. d. Trnjakov, Podlublje, tisti Maurer, kateri je tedaj rojen Slovenec in se je kot tak tudi učil svojega maternega jezika na gimnaziji skozi osem let. Da je pa pridigoval borovskim

je postajalo vedno bolj groza. S strahom je gledal, kako je prenehal mrtvaški ples in so se mrtveci nastavili v redi in so jo mahnili proti cerkvi; popred pa je šla žensko oblečena postava s tremi otroki. Turnar je spoznal svojo ženo in otroke. Strah ga je preveč premagal, ko je videl, da pridejo mrtveci nad njega, in umaknil se je v svojo sobico.

Pa to mu ni nič pomagalo. Slišal je, da priropotajo mrtvaške kosti po stopnicah v turnu navzgor proti njegovemu stanovanju. Naglo je prirožljalo gori in potrkalo je na duri. In duri se odpro in pred njim stojijo njegovi štirje mrtveci.

„Oče, ti si nas zbudil“, pravijo mu; „mi ne moremo pri tebi ostati, boš moral pa ti z nami!“ In obstopili so na pol omedlevšega, podali so si roke in začeli so okoli njega spet tisti čudni raj, kakor na pokopališču.

V tem trenutku je udarila ura eno, in ura strahov bila je pri kraju. Mrtvi so se ustavili in zdrknili so naglo po stopnicah doli na pokopališče. Vse je leglo spet v svoje grobe in po nekoliko trenutkih bilo je na pokopališču spet tako tiho in mirno, kakor pred dvanajsto uro.

Ves obnemogel in tog se je vlegel turnar, ko se je čutil rešenega, na postelj. Ko so mu pa zjutraj prinesli zajutrak, našli so ga mrtvega. Prestani strah ga je bil ukončal.

nemškim turnarjem tudi c. k. gimnazijski profesor g. Fr. Vaupetič, je nas tem bolj presenetilo, ker bi bilo vendar pričakovati, da c. k. profesor toliko ve, da se v slovenskih krajih z nemškimi govori ne doseže nobenih uspehov in da se morajo torej nemški govori v slovenskih krajih smatrati za nemško-nacionalno agitacijo, katera je pa c. k. uradnikom prepovedana. G. profesorju Vaupetiču bi svetovali, da predava nemško v nemških krajih in pa na gimnaziji. Tam ne bo mlatil prazne slame, kakor jo je mlatil omenjeno nedeljo v slovenskih Borovljah.

Borovlje. No, Borovčiči, al' že veste, zakaj je poslanec Dobernik govoril proti temu, da se dovoli vaši puškarski obrti kaka podpora? — Menda zaradi tega, ker so ga ravno nekaj časa prej nahrulili tisti „športmandleci“, ki so ustanovili „turnarsko“ društvo, za podporo. Tem se seveda ni upal pokazati — fige.

Borovlje. Mi borovski delavci smo bili do zdaj zmerom še „tajčfrajndlih gsint“, zdaj pa smo se vendar enkrat spametovali, ko vidimo, da imajo naši nemški nacionalci le prazno pest za našo puškarijo. Pred volitvami se nam dobrikajo in prilizujejo, ko nas pa ujamejo na svoje „špindlne“, potem pa delajo z nami kakor s pravimi „gimpelni“. Edini slovenski posl. Grafenauer se je potegoval za našo puškarsko obrt in predlagal, da se nam dovoli podpora, toda tisti širokoustni Dobernik, ki pred volitvami obljublja svojim vernim ovčicam najboljši lek, je nasprotoval in s svojim govorčenjem tudi dosegel svoj cilj, naš poslanec dr. Lemiš pa je menda ušel pod mizo, ko se je govorilo o podpori namenjeni naši puškarski zadruzi. Mi si bomo tega Dobernika, Lemiša in druge enake poslance prav dobro zapomnili, in ko bo prišla pri prihodnjih državnozborskih volitvah kaka nemškutarska pokveka k nam in vsiljevala nemškutarske poslance, jo bomo tako nabrusili, da si bo zapomnila, kdaj je agitirala za takega poslanca, ki ima za delavce le batine in klofute. Slovenski poslanec Grafenauer pa naj bo uverjen, da ga mi spoštujemo kot vrlega poslanca, ki ima srce za delavstvo. Obžalujemo le to, da je v deželnem zboru takorekoč osamljen demokrat in da kot tak tudi z najpravičnejšimi zahtevami propade proti nemškim nasprotnikom, ki delujejo le za „luksus“, ne pa za potrebe našega življenja.

Delavci iz Borovlj.

Podgora. Tajčpetrov A — ej je pripovedoval, da si želi borovska gospoda otresti svoje debele trebuške. Ustanovila si je v to svrhu „turnarsko“ društvo, da bo tam delala vsak teden „purbavme“. Gospod načelnik, le pazite, da vam ne bo kak nemškutar na „rekštangi“ obvisel. To bi bil jojmene za vas in za tiste, ki vaše „turnarsko“ društvo podpirajo!

Podlublje. V 39. šte. „Mira“ je došla vest, da naj le zahajamo v našo slovensko gostilno in trgovino, ker jih imamo tukaj pod nosom. Kjer so pa slovenske trgovine in gostilne, tam se nahajajo tudi slovenski napisi, česar pa tukaj pogrešamo. Naša gostilna ima le svoj „Gasthaus“, in naša trgovina svoj „Gemischwarenhandlung“. Ali niste brali pred par meseci dopisa iz Brnce „Proč z nemškimi napisi?“ Ako zahtevamo slovenske časopise, vžigalice itd., zahtevajmo tudi slovenskih napisov na gostilnah, trgovinah itd. *Slovenski gost.*

Kotmaravas. Pri nas je ustrelil lovec lisico z rogovi. Domneva se, da je bil pri njej kak „pok“. Ve mogoče g. Krvina iz Bilčovsa kaj boljšega?

Nimrod.

Dholica. Pred kratkim je izgubila neka oseba okrog 160 kron, katere je našel neki 18 leten fant, oziroma „fajerberkar“. In dasiravno je bilo v cerkvi oznanjeno, da kdor jih najde, naj jih prinese v župnišče, si je fant mislil drugače. Misli je: sedaj imam denar in zima je pred durmi. Nakupil si je precej obleke in druge ropotije, plačeval drugim pijačo. Rekel bi, živel je dobro, ali zasačila ga je roka pravice, namreč orožnik ga je prišel obiskat in ga baje povabil na ričet, da mu povedo, da je to prepovedano. Kaj se mora o takem „fajerberkarju“ misliti? Gotovo je kriv temu „klerikalizem“, bržkone pa le naša do nebes hvalisana šola. Dà, tako bo. Naši „fajerberkarji“ oziroma „štramfortšritlarji“ so pač res lahko ponosni, da imajo take izvrstne sočlane, ki imajo pač mnogo opraviti z orožniki. No je pač „fortšrit“. Slava mu!

Nefajerberkar.

Dholica. Cenjeni g. urednik, dovolite mi, da se oglasim in napišem par vrstic. Kakor veste, smo pri zadnjih občinskih volitvah propadli in je skoraj tekla kri. Zato se imamo zahvaliti našim vrlim liberalcem, ki so volilec iz sosednjih občin svetovali, da naj pridejo volit „persönlüh“, sicer jim more slabo presti; in res, prišli so volilci od vseh vetrov, ki so našim liberalcem pomagali iz zadrege in jih tako rešili propada. Omeniti hočem nekaj slučajev. Dva volilca iz gozdanjske občine sta prišla tudi volit „persönlüh“ in sta se tako napila, zastonj seveda, da sta oba zbolela. Enega

so morali celo prevideti, dasiravno že prej kakih dvajset let ni bil pri spovedi. Enemu občinskemu svetovalcu je neka naša oseba tudi povedala, kar mu gre, kar se je končalo s tožbo. Dasiravno je našinec izgubil pravdo, je vendar moral dotični odbornik plačati vse stroške, in še nekaj po vrhu, in gotovo smo mislili, da pri državnozborskih volitvah ne bo šel v to hišo, a motili smo se. Toda kaj hočeš, liberalci se ne da odgnati. Na svidenje!

Dholica. Že dalje časa sem opazujemo, da vsako nedeljo po končani pridigi prihaja neka oseba, ime za danes zamolčimo, pet k orglam. Da se s tem motijo verniki pri molitvi, je umevno, in želimo, da bi merodajne osebe poskrbele, da se to odpravi. Mi mislimo, da onega, kdor pridige ne potrebuje, tudi pri petju ne rabimo, in naj ostane doma ali pa se naj udeleži tudi pridige!

Gozdanje. V št. 42. cenjenega lista „Mira“ od dne 19. vinotoka, se bere pod naslovom „Gozdanje“ neki odgovor na dopis „s poti“ v zadevi našega društva, v katerem prejšnji predsednik in blagajničar dopisu nekaj oporekata, namreč da ni res, kar je pisal popotnik. Ker pa sum leti na nas, da je eden izmed nas ostalih odbornikov pisal dopis „s poti“ v 40. številki „Mira“ z dne 5. vinotoka, treba je, da resnici na ljubo odgovorimo nekaj besed. Omenjena odbornika namreč pravita, da ni res, da bi društveni odbor obstal od 14. julija 1904, ampak od 26. junija 1904, in da društvo ni spalo spanje pravičnega in da je imelo 3 shode, 2 igri in več kot desetkrat sejo. Vprašamo pa, kdo je skrbel, da so se shodi vršili, in kdo se je moral učiti drugo igro. Onadva ne, to vemo. Da so bile seje več kot desetkrat, je mogoče, ali ostali odborniki nismo vedeli zanje. Smešna pa je trditev, ko pravita, da ni res, da bi ostali odborniki ne vedeli, koliko časopisov je naročenih in kam so naročeni. To smo šele zvedeli na izrednem občnem zboru. In ako bereta samo „Mir“, vsak po en iztis, in sta tako požrtvovalna, bi ga mogla oba skupaj brati enega, ko sta vendar oba v eni vasi. Zaradi blagajne pravita: Dragi ti, ki si to skvasil, ki se upaš kaj takega očitati, ali ne veš več, da je takrat, ko je blagajničar prevzel blagajnično knjigo, ž njo vred sprejel tudi 74 K dolga, denarja pa niti vinarja v gotovini in vendar je sedaj še nekaj kronic v blagajni. Mi pa pravimo: Draga vidva, ki se opravičujeta, zakaj pa ne povesta, koliko dolga sta nam zapustila in s katerim denarjem se je dolg zmanjšal. Kdo je skrbel, da so te kronice v blagajni? Dovoljujemo si vprašati tudi bivšega predsednika, kako bi prišli mi do tega, da naj sedaj mi plačamo dve kroni dolga v neki gostilni, ko ne vemo zakaj. Toliko za danes. Ako treba povemo še več. Za odbor: Tomaž Winkler, blagajničar oz. namestnik.

Jože Lesjak, tajnik.

Vernberg. Pred kratkim so po naši fari hodele usmiljene sestre, ki so pobirale mile darove za neko sirotišnico v Bosni. Na tem potu so prišle tudi v hišo našega občežnanega župana Oraša, kjer so prosile za milodar. Ko so vprašale prav lepo in ponižno po gospodu, se jim je odvrnilo, da je šel v Beljak ter naj pridejo drugi dan. Ko so prišle drugi dan tja in naprosile županjo, jim ta odvrne, da je šel župan v Celovec. Nato pravi ena teh sester: „Če tudi gospoda ni doma, saj imate gotovo vi toliko, da nam morete kaj dati“. Ko je naša županja to slišala, je dejala: „Vam pa jaz nič ne dam“, ter se je obrnila in šla od njih, tako da so bile primorane iti brez milodara s trdo besedo iz hiše moža, ki je 1. župan, 2. državni, 3. deželni poslanec, 4. okrajni predsednik c. k. kmetijske družbe, 5. zastopnik deželne zavarovalnice, 6. imovitelj zlatega zaslužnega križca s krono, 7. od slovenskih, kmetskih vinarjev rejeni gostilničar itd. — Fej! Sram vas bodi, vernberški občani! Vas, mati Oštinka, pa vprašamo, od koga pa imate to, kar imate, da morete biti tako ponosni? Kaj pa ste imeli prej, prej da je dobil Oraš prej imenovane šarže? Kar imate, vam je dalo ljudstvo, slovenski kmetje, katere tako radi gledate odzgor doli. S takim zgledom delajo naši nasprotni „Volksvertretarji“ in vam svetijo pod oči, a vi, volilci, jih ne zastopite, in kadar pride volitev, potem pa le spet take volite. Mi pa, kateri še malo bolj po „bindišarskih“ bučah mislimo, pa pravimo takole: „Kdor hoče dandanes na pošten način k denarju priti, naj postane nemškutar, zavrže vse, kar se imenuje usmiljeno in pravično, se pusti voliti, kamor le gre, drži jezik za zobmi in kasira za „ta slavna dela“ lahko prislužene forinte ter se na vse grlo smeji neumnemu kmetu, ki mu vse verjame.“

Kotiče v Zilski dolini. Dragi moj stari prijatelj „Mir“, prosim, dovoli, da ti tudi od tukaj sporočim par novic. — Mrzla zima je prišla. Italijani se vsak dan prav pridno vračajo skozi tukajšnjo vas v svojo toplo domovino. Tudi neki novinec Rasi je dne 25. oktobra pobegnil od tukajšnjega 8. lovskega bataljona. Do danes še ni o njem prav nobenega sledu. V letošnjem letu sta se dva vojaka ustrelila in eden pobegnil. To

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

je pač dokaz, da vojaški komis ni posebno dober. — Sneg imamo že od 25. vinotoka. Pač ni čudno, da je med tako visokimi planinami dolga zima. — Letina je bila precej dobra, le dolgotrajna suša je precej škodovala, posebno koruzi. — Žganjpitje je tudi tukaj prav razširjeno, tudi pri ženskah. Ta morilna kuga pač ne prizanaša ne mestom, ne trgom, ne vasem, nahaja se v zadnji gorski koči. Pač je jako potrebna in spoštovanja vredna družba treznosti. — Pristrčen pozdrav od vseh slovenskih mladeničev, kar nas je v Kotičah!

Slov. Plajberg. Pri nas je že popolnoma nehalo kopanje svinčene rude ter ostali delavci samo spravljajo „šila in kopita“ skupaj. Že so pobrali žice, po katerih je bila napeljana električna moč za podzemeljske stroje in razsvetlavo, namesto katere pa morajo biti zdaj dobre čisto navadne svetilnice s petrolejem. Seve, imeli so električno razsvetlavo samo — boljši ljudje. Obče se govori, da se bo delo opustilo radi tega, ker rude ni več, nekateri pa zopet govorijo, da se bode delo začelo od one strani iz doline, kjer bode prijetno radi železnice. Jojmine, zdaj, ko metodiji gospodarijo, pa je mesto brez električne razsvetljave, no, se že vidi „Rückschritt“! Poglejte, kaj je napravil svinec v tukajšnji občini: Volilci Slov. Plajberga so od samega svinca črni postali in radi tega je izvolitev padla na črno stran; vedno pa bomo poudarjali: Naprednjaki (?), sami ste krivi!

Gorečavas pri Škocijanu. Vseh vernih duš dan (2. novembra t. l.) med 4. in 7. uro zvečer, je na neznan način izginila v Dravi pod vasjo pritrjena ladja. Ker jo je znala odnesti voda (če se je ni usmilil mogoče kak zmovi), se v ljudno prosi, da, če kdo kaj o tem ve, naj blagovoli to naznaniti na naslov: Boštjan Ražun, posestnik v Gorečivasi pod Škocijanom, pošta Sinčavas na Koroškem.

Št. Peter na Vašinjah. Dočakali smo, česar smo že leta in leta pogrešali, dostojnega cerkvenega petja. Stare moči so že povsem opešale in bilo je skrbeti za nove pevce. Vsa čast našemu g. župniku, ki se je toliko potrudil, in se še trudi v izvežbanju šolskih deklet, ki nam s svojimi svežimi glasovi tudi že prav krasno zapojejo. Pa tudi našim odraslim dekletom se že dalj časa vzbujajo želje, da bi se ustanovila dekleška družba, kakršne imajo po Štajarskem in Kranjskem. S kakšnim veseljem bi se pač oprijele naše dekleta družbine zastave, ki bi marsikatera izmed njih bila ladja rešilica med sedanjim popačenim svetom. Vrla dekleta, vzdramite se in pokažite s svojim vstajenjem, da hranite v svojih neokaljenih srcih pravo narodno in versko prepričanje in da ste vsikdar pripravljene priseči zvestobo materi Mariji in ravno tako tudi materi Sloveniji.

Slovensko narodno dekle.

Pliherk. (Pohvala in opomin!) Pri dopolnilni volitvi za državni zbor je občina Blato pri Pliherku jako dobro volila. Od 104 glasov ste dali blaški volilci 102 glasa g. Grafenauerju in samo 2 Seifritzu, tako da je dobil naš kandidat 21 glasov več kot leta 1902. Pa sramota je za občino, da sta ta dva glasa ravno od dveh občinskih odbornikov. Teh eden je imel še lep dobiček od volitve, pa vam je še hrbet pokazal. Mislim, da drugokrat ne boste več na takem kraju napravili volitve. Kakor sem slišal, imate sedaj v kratkem občinske volitve. Pokažite tudi vi takim figamozem hrbet in volite domačine, saj imate v občini dosti zavednih slovenskih in krščanskih mož. Pridite obilno k volitvi in volite previdno, da ne bodete enkrat „podlaga tujčevi peti“.

Prevalje. Da bode enkrat konec podlemu sumničenju, izjaviva, da midva nisva pisala članka v št. 42 cenjenega „Mira“, ki je prinesel nekaj podatkov o zadnjih državnozborskih volitvah.

Ferdo Lavrinc in Ignacij Glinik.

Tolsti Vrh. Pri nas je volil gosp. Seifritza trgovca in gostilničarja Rudolfa Brundula in še en kmet, katerega je g. Brundula pregovoril. Mi bi tega ne vedeli, ker so volitve tajne, a g. Brundula je v gostilni pri Čareju javno povedal, da je on volil Seifritza in še en kmet. G. Seifritz ima štacuno, g. Brundula pa tudi, g. Seifritz je gostilničar, g. Brundula tudi — če jima pa ne bi nosili slovenski kmetje denarja, potem pa ta dva gospoda ne bi bila tako mogočna — torej živita tudi od slovenskih kmetov žuljev. Kaj pa pravite gosp. Brundula h konsumu, katerega mislimo ustanoviti?

Guštanj. Zadnjič smo malo posvetili v guštanjске razmere. Opisali smo, kako težko stališče imajo delavci na fužinah. Take stvari se godijo tukaj v dvajsetem stoletju. Drugje so delavci popolnoma prosti v političnem mišljenju, tukaj pa jih primorajo, da volijo nemško-nacionalnega kandidata. Drugje se borijo delavci za splošno in enako volilno pravico, pri nas pa jim še ne pustijo, da bi se organizirali. In kdo je temu kriv? „Svobodomiselna“ nemško-nacionalna gospoda, „fortšritlihi“ uradniki verne katoliškega grofa Vincenca Thurna.

Črneče. Kar je nas volilcev v črneški fari, smo vsi šli volit na dan volitve. Le trgovec Gol na Meži ni šel. Prav je imel. Ker smo od občinske hiše v Tolstem vrhu precej oddaljeni, smo napregli konje in smo se peljali v trg in so nas čudno gledali, ko smo se pripeljali v trg in so si mislili svoje — mi pa tudi svoje in smo volili g. Grafenauerja.

Libeliče. Po hišah je že precej časa napeljana električna luč. Stari ljudje zmajajo z glavami, kajti, ko so bili oni še mladi, so svetili še s treskami. Sedaj pa je še petrolej preslab! Veste, svet napreduje in zato je tudi prav, da gremo s svetom in da ne zaostajamo. — Bauernbund je hotel pred volitvami pri nas zborovati. Naši gostilničarji mu niso dali prostora. Tempohar je prišel, pa nič ni bilo. Dr. Lemišu pa smo poslali pismo. Lemiš ima kosmato vest radi vinskega davka. On lahko plačuje vino dražje, ker je milijonar — ubogi kmet pa ne.

Gradec. Podružnica beraškega kluba cveti in napreduje. Posebno dobro smo jo zadeli, da smo si izvolili znanega besednika-doktorja za predsednika, da nam pove včasih kako „prav fletno“. Zato pa „risn zasluž“, da se ha mav v cajtinjah ovala.

K.

Udeležencem katoliškega shoda na Dunaju. Posebni vlak se odpelje iz Celovca dne 18. novembra ob 10. uri! — Gre s hitrostjo brzovlaka preko Maribora, Gradca na Dunaj. Obstoji v Grabštanju, Velikovu-Sinčivasi, Pliherku, Prevaljah in Spod. Dravogradu. Kot znak bo imel vlak belo-rdečo zastavo! — Vozni listki se bodo vsem udeležencem po pošti dostavili.

Spored vseavstrijskega katoliškega shoda.

Sobota, 18. novembra:

Ob 5. uri zvečer (Kursalon, mestni park): Slovesna otvoritev: pozdrav barona Maksa Vittinghof-Schell-a; poročilo grofa Ernesta Sylva Tarouca, komisarja splošnih katoliških shodov. Volitev predsedništva. Nagovor eminence kardinala dr. Antona Grusche. Oficijelni pozdravi deželnega maršala Frigidiana Schmolk-a, župana dr. Karola Lueger-ja in zastopnikov inozemskih katoličanov. Slovesni govor lvovskega nadškofa rit. arm. dr. Jožefa Teodoroviča. Govor predsednika o pomenu shoda.

Ob 7. uri: pozdravni večer in zabava (v istem lokalu).

Nedelja, 19. novembra:

Ob 9. uri: Slovesna maša v katedrali sv. Štefana.

Ob 11. uri: Prvo sklepčno zborovanje: prof. dr. Otto Willman: socialno vprašanje in učiteljstvo (rokodelski dom, Gumpendorferstrasse 39).

Ob 2. uri: drugo sklepčno zborovanje: poslanec Mihael Schoiswohl in Anton Preis: Zavarovanje za starost, nezgode, vdove in sirote (v istem lokalu).

Ob 4. uri: zborovanje mladeniških organizacij: P. Georg Freund in ravnatelj Jožef Moser (V. Kohlgasse 89, katol. del. društvo).

Ob 7. uri: slovesno zborovanje rokodelskih društev cele Avstrije: msgr. Wilhelm Michele (VI., Gumpendorferstrasse 39).

Ob 7. uri: zborovanje društva sv. Bonifacija: posl. Miki-Rake, iz Nemškega (Mainz); Leopold Kunschak: gibanje „proč od Rima“ v Avstriji. (Volkshalle des Rathauses.)

Ponedeljek, 20. novembra:

Ob 8. uri: maša za umrle udeležence prejšnjih katoliških shodov. (Neuer Markt, kapucinska cerkev.)

Ob 9. uri: tretje sklepčno zborovanje: Kolb. S. J.: časnikarstvo. (Sofienaal, Marxergasse 13.)

Ob 2. uri: četrto sklepčno zborovanje: „Obrotništvo“: Franc Loser, Avgust Letz. — „Organizacija trgovcev“: Karl Boss. „Kolportaza“: Franc Stadler in Edmund Richter (Sofienaal), predpoldne in popoldne: zborovanje državne zveze kršč. delavskih društev v Avstriji. (VII., Kaiserstrasse 8.)

Ob 3. uri: zborovanje avstrijskih duhovniških društev za pravno varstvo: dr. Kaufmann, Konr. Walcher, dr. Breitschopf, dr. Theod-Deimel. (I., Johannesgasse 2, restavracija Johanneshof.)

Ob 1/2. uri: zborovanje rafaelskega društva za izseljence (X., Keplerplatz 5, Gemeindesaal), posl. Peter Cahensly in grof Janez Oppersdorf.

Ob 4. uri: zborovanje za katoliške ženske: msgr. dr. Möller, prelat Walterbach, urednik Spalovsky. (Gumpendorferstrasse 39.)

Ob 5. uri: sestanek jeruzalemskih romarjev: dr. Zschokke. (Gemeindehaus, III., Gemeindepl. 3.)

Ob 7. uri: slovesno zborovanje: knez Lichtenstein: „vera in znanost“. Občinski svetnik Kun-

schak: delavsko vprašanje in krščanstvo. (Sofienaal.)

Ob 1/2. uri: komers katoliških dijaških društev. (Kursaal, mestni park.)

Torek, 21. novembra:

Ob 7. uri: maša z blagoslovom, pridiguje P. Freund. (Salvatorgasse 12.)

Ob 9. uri: peto sklepčno zborovanje: posl. Povše in Hagenhofer: agrarno vprašanje. Dr. Klimsch: pomanjkanje duhovnikov. (Sofienaal.)

Ob 2. uri: šesto sklepčno zborovanje: P. Galen, urednik Riha: „odpadniško gibanje“. Dr. Klimsch: „misijoni“. (V istem lokalu.)

Ob 1/2. uri: dr. Pilez: zmernostno gibanje. (X., Keplerplatz 5.)

Ob 4. uri: kongres za afrikanke misijone. (VI., Gumpendorferstr. 39), grofica Ledochowska in dvorni kaplan Rott.

Ob 1/2. uri: zborovanje dunajskega katehetskega društva (I., Johannesgasse 2).

Ob 8. uri: Zadnje slovesno zborovanje: dr. Šusteršič: združenje avstrijskih katoličanov. P. Boissl, S. J. Glavne naloge katoliškega gibanja v sedanosti.

Društveno gibanje.

Vabilo na politični shod, katerega priredi „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ v Smihelu, v prostorih Šercerjeve gostilne, v nedeljo dne 12. t. m., ob 3. uri popoldne. Spored: 1. G. Fr. Grafenauer: Deželni zbor. 2. G. dr. Janko Breje: O političnem položaju.

Občni zbor, ki ga je priredila libuška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Hrustu, se je prav dobro obnesel. Več poročamo prihodnjič.

Vabilo. Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Štefan in okolico v Zilski dolini napravi v nedeljo dne 19. novembra 1905 ob 1/2. uri popoldne svoj letni občni zbor v hiši „pri Pečku“ v Smolčičah pri Št. Štefanu po sledečem sporedu: 1. Pozdrav načelnikov. — 2. Razni govori in naveti. — 3. Petje. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Pobiranje letnih doneskov. — 6. Prosta zabava. Vse zavedne Slovence, posebno gospode govorilnike, prijazno vabi k obilni udeležbi.

načelnništvo.

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju bode v torek dne 14. novembra t. l. ob šesti uri zvečer v dvorani „Slovanske Besede“, Dunaj, I. Fleischmarkt 16 (vhod Drachengasse 3). Društvo je letos podpiralo nad sto revnih vseučiliščnikov. Sredstva so pa zelo skromna. Zato prosi odbor najvjudneje, da, kdor le količkaj more, naj priteče društvu na pomoč. Vsako darilo bode hvaležno sprejel društveni blagajnik g. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstrasse št. 7.

„Slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi je imelo svoj zaključni občni zbor letnega tečaja dne 31. oktobra 1905 ob 8. uri zvečer v dvorani „Hotel Graf“, Praga, Komenskega trg.

Dopisi.

Št. Jakob v Rožu. Pa naj kdo še reče, da se v Št. Jakobu ne skrbi pošteno za zabavo! Slišal sem, da mislijo naši dragi prijatelji, ki gledajo tako zaljubljeno v vsakega človeka, ki nemški govori, kot so tisti zamorci dol v Afriki gledali prve bele Evropejce, o katerih so mislili, da morajo biti najmanj bogovi, vsakega, ki bi še kedaj to trdil, iti tožit v Celovec, ali pa koj kar na Dunaj. Tedaj imeniten „špajs“ so nam naredili v nedeljo, dne 22. oktobra, tako da se je moja uboga samotarska duša smejala še v ponedeljek ves dan in jim moram biti za to zabavo vendarle hvaležen.

Veste, g. urednik, shod so napovedali in celo slovenski shod, tako da bi mi morali biti z njimi prav zadovoljni; „Gauverein“ ga je obhajal. Stvar je pa ta, da imajo v načelništvu vodilne besede možje, katerim so pač gospodarska vprašanja deveta briga, ki pa zato najrajši rijejo proti „Narodni šoli“ in njenim vrlim zagovornikom. Napovedali so ga bili na Tešinjah, pa so si potem premislili in ga obhajali rajši v Št. Jakobu na pošti, češ svoje itak poznamo, da jim nič ni za takšen izobraževalen shod in da jih tedaj itak ne bo, če pa že vodimo tiste narodnjake za nos, se jim prav zgodi, kaj pa niso z nami enega srca in mišljenja. „Naj iščejo shod, ga bodo že našli“, so si menda mislili. Pa smejal se je le nekdo drugi: zgoraj na Tešinjah vse prazno, spodaj pa nič bolj polno. To je bilo še dobro, da ima ta podružnica kmetijske družbe vsaj odbor, ki se je zborovanja udeležil, drugih sta pa bila menda samo dva ali tri. Pa oprostite, tam v kotu so ja še sedeli neki drugi „zborovalci“, tuji delavci, ki so se kratkočasili na račun shoda in ki so uganjali burke iz celega sestanka. Da celo tisti, ki se sveti med njimi kot luna med zvezdami, če

je polna, se jim je menda smejal, ko je pozneje rekel: „Vzrok, da je bil shod tako klaverno, je bil pač gotovo ta, da je potovalni učitelj govoril slovenski!“

Zdaj pa roko pod glavo, g. urednik, pa mislite: Št. Jakob ima dve posojilnici, slovenska je stara že čez 30 let, ima dobro delujočo mlekarino, izobraževalno društvo, pevsko društvo, v šoli sedem razredov itd., tedaj samo stvari, ki pravijo: ljudstvo se mora zanimati za napredek, posebno za gospodarski. In shod, na katerem hoče predavati izborna moč, strokovnjak v gospodarskih stvareh, izkušen potovalni učitelj, gosp. Šumi, ki pride zato sem iz daljnega Velikovca, je prazen! Ne samo samotar, vsak šolar, ki hodi že par let v šolo, bode izprevidel, da mora tičati vzrok edino le pri prirediteljih, ki so naredili shod na nepravilnem kraju, brez večjih naznanil in ki so pokazali s tem na najjasnejši način svojo nesposobnost, voditi kakšno gospodarsko zadevo, in ki speljejo sploh vse, česar se lotijo, na rakovo pot. Ja, če pa mi razobesimo z „Narodnega doma“ svojo trobojnico in mi priredimo kakšen splošen shod, tedaj nam pa še prostora primanjkuje, posebno če nam komponira za to priložnost naš rojak Franc Rauter še kako lepo pesmico in nam zagode za kratek čas kako prav veselo na gosli, da se razveseli v svoji žalostni duši celo samotar.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo. (Dalje.)

Zelo napačno je, če teleta prehitro odstavite. Na hitro roko odstavljene mladiči shujšajo, postanejo mršavi, zaostanejo v rasti in so sploh slabši. Take živalice se ne morejo kasneje niti pri najboljši krmi popraviti, in ne dajo nikdar dobrih dohodkov. V obče se jim vse življenje pozna, da so bile v mladosti zatrte. Nekateri živinorejci — zares malo pametni — celo mislijo, da mora mlečno meso s telet spasti, predno se začne dobro razvijati. To je zelo napačna misel. Pač mora teleta shujšati, če mu prehitro materino mleko odtegnete ter mu dajete navadno, trdno klajo, katere ne more želodček prekuhati. Če hočete, da vam teleta po odstavi ne shujšajo, morate jih navaditi že med sesanjem na trdo klajo ter jih morate razun tega prav počasi odstavljati.

Štiri tedne staremu teletu začnite polagati v prav nizke jasli najboljše otave ali najfinejšega sena, da se nauči, igraje se, žvečiti. Črez nekoliko dni kasneje mu dajate tudi zdrobljenega ali strtega ovsa ter z vodo pomešanega posnetega mleka. Do šestega tedna se mladič že tako privadi navadni klaji, da mu odslej lahko pritrgate malo mleka, to je da ga začnete odstavljati.

Odstavljajte prav počasi; odstava naj traja najmanj dva tedna. Najbolje storite, če izmolžete v početku odstavljanja pred sesanjem po eden, kasneje po dva, in še kasneje tudi po tri siske, tako da sesa tele samo iz treh, dveh, oziroma enega seska. To se seveda ravna po večji ali manjši mlečnosti krave. Ker se tele ne more na ta način več do sitega napiti, zategadel jé od dne do dne več običnega krmiva. Med odstavo

dajte mladiču oves pred sesanjem, ker takrat je najbolj lačno in ga še najraje žre. Istotako mu ponudite pred sesanjem mlačne vode, ki je pomešana s posnetim mlekom, da se navadi piti. — Nekateri živinorejci odstavljajo teleta tudi tako, da jih puste 2 tedna pred odstavo dvakrat sesati, zadnji teden samo enkrat na dan, a zadnji čas samo vsak drugi dan. Sicer pa nadomeščajo materino mleko s finim senom, ovsom in mlečno vodo tako, kakor sem gori navedel. Oba načina odstavljanja sta dobra, samo za to je skrbeti, da se tele počasi odstavljata, da traja odstava vsaj 2 tedna.

Čim dalje tele sesa, tem lepše se razvija in tem bolj se okrepi. Večinoma odstavljajo naši kmetje, ko so teleta 4 do 6 tednov stara, ne meneč se za to, za kakšen užitek jih nameravajo porabiti kasneje. V tem oziru morate različno postopati. Če nameravate prodati tele mesarju, ker ni za rejo sposobno, tedaj je dovoljno, če sesa samo 4 do 5 tednov; kajti poznejše sesanje vam ne dá toliko dobička, kolikor je vredno mleko in za kolikor se krava slabi. Nasproti temu pa naj sesajo ona teleta, katera hočete odrediti za molzne krave, 5 do 6 tednov. Če pa držite goveda bolj zaradi krepkega naraščanja, za prodajo dobrih plemenskih živali, in je torej mleko bolj postranska stvar, tedaj pustite teleta 8 tednov pod vimenom. Junčke, katere ste odločili za plemo, pa pustite še dalje časa sesati, da kolikor mogoče lepše narastejo in da se že pod vimenom dobro okrepé. Če odstavljate teleta pred gori naznačenim časom iz štedljivosti (šparnosti), tedaj se ne more o vas reči, da štedite, ampak da razsipavate. Bodoča plemenska žival mora ostati dolgo časa pod vimenom, če hočete, da postane lepa, dobra, krepka in za plemo sposobna. (Dalje sledi.)

Kupujte národní kolek!

Listnica uredništva.

J. K. Kotiče: Z največjim veseljem! Le pridno pišite!

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu so dobili

krasne platnice

za knjigo: „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“ od Jern. pl. Andrejka po ceni K 1— za komad, po pošti 30 vin. več.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravno izšel:

Anton Janežičev

nemško-slovenski slovar

(Deutsch-slovenisches Hand-Wörterbuch).

Četrtri, predelani in pomnoženi natis

priređil Anton Bartel.

1905.

Dobiti je tudi

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Tretji, predelani in pomnoženi natis

priređil France Hubad.

Cena vsakemu: mehko vezan K 6—, trdo vezan z usnjatim hrbtom K 7-20 (po pošti 30 vin. več).

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

Podružnica „CROATIE“ v Trstu.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajarske in Koroške.

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti po 90 kr., slanina in suho meso po 80 kr., svinjski in goveji jeziki po 1 gld., glavina brez kosti po 45 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la krakovske, fine, po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po 1 gld. 20 kr., à la ogrske, trde, po 1 gld. 50 kr., ogrske, fine, po 1 gld. 80 kr. kilo. — Velike klobase ena 20 kr.

Slivovka, brinovec, pristen, liter od 70 kr. do 1 gld. 20 kr.

Natorno brinovo olje in brinov cvet liter po 1 gld. 60 kr.

To priznano dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevalec in razpošiljalet živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

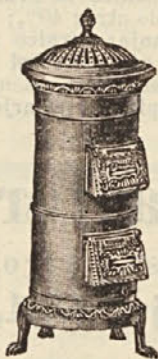
Trgovina z železnino „MERKUR“

P. Majdič

Na debelo.

Celje

Na drobno.

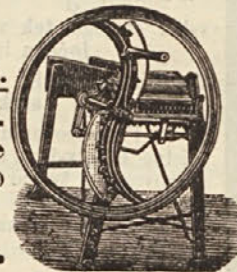

priporoča svojo bogato zalogo peči, štedilnikov, zlatih in bakrenih kotlov, kakor kotlov za žganje kuhati, razne kuhinjske posode, nadalje poljedelskih strojev, posebno čistilnic in slamoreznic itd.

Lepa izbira nagrobnih križev in svetilk.

V zalogi so nepremočljive vozne plahte in pokrivala za komate.

Proti ognju in vltomu varnostne blagajne.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljše sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducator (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretič, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Igralci na citre

dobijo **5 komadov** za citre in katalog brezplačno.
J. Neukirchner, Görkau, Češko.

„Goriško vinarsko društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorke vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Absolutno zjamčeno**pristno mašno vino**

priporočal je ljubljanski knezoškofjski ordinarijat v. duhovščini za nakup pri kmetijskem društvu (zadrugi) v Vipavi zato, ker je pod strogim nadzorstvom župnika-dekana v Vipavi. — Razpošilja se od 56 litrov naprej. Starega vina nimamo več na razpolaganje. Napravili pa smo novega veliko možino izvrstne kvalitete: belo po 40 do 50 kron za 100 litrov loko kolodvor Postojna. — Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. — Večje množine se zaračunajo nekoliko ceneje. — V zalogi so tudi finejša sortirana vina, kakor kraljevina po 60 K, pinela po 55 K, beli burgundec in laški rizling po 60 K ter stara butelska vina, renski rizling in beli burgundec.

Želodčne bolezni

so večkrat posledice zanemarjenega slabega prebavljanja in se kažejo največkrat kot slab tek, otredlost trebuha, gorečica, napenjanje, slabosti, slab okus, glavobol itd. ter se večkrat razširijo v težko bolezen, ako se pravočasno ne odpravi.

Kot izvrstno sredstvo proti vsem boleznim izhajajočim iz pokvarjenega želodca so se izkazale že desetletja kot Marijacejske povsod znane in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

vsled svojega tek vzbujajočega, želodec krepijočega in čistilnega učinka.

Cena stekleničici z navodilom K — 80, dvojna steklenica K 140.

Pri kupovanju v **lekarni** zahtevajte izrecno pristne Brady-jeve želodčne kapljice in se ne dajte pregovoriti s kakim drugim izdelkom. Pazite na zavoje v rdeči škatlici s podobo Matere Božje kot varstveno znamko in na podpis

C. Brady

Osrednja zaloga C. Brady-jeva lekarna, Dunaj, I., Fleischmarkt št. 1/385, razpošilja proti gotovini ali po poštne povzetju za K 5.— šest majhnih ali za K 4.50 tri velike steklenice poštne prosto in brez nadaljnjih stroškov.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.

Juhni priradek znamka „Vydra“.

Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijaliteta: „Desert délikat“ in masleni oblati).

Šumeči limonadni bonboni „Ambo“.

Dišava za pecivo „Buhtin“.

NAPRAVITE POSKUS!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 vin. in poština.

Najceneje usnje za jesen

je dobiti

v trgovini z usnjem poleg gostilne „Kleeblatt“ na Novem trgu v Celovcu.

Dobri in pridni

hlapci

se takoj sprejmejo na posestvu „Stefanshof“ v Blatu pri Pliberku. Plača 15 do 20 kron, po uporabnosti.

Otvoritveno naznanilo!**Ljubljana
Veliki hotel „Union“**

(I. vrste).

Last ljubljanske delniške stavbene družbe „Union“.

Novo zgrajen, z najmodernejšo opravo, nad 100 elegantno opremljenih sob.

Otvorjen 28. oktobra 1905.

Osrednja kurjava, električna razsvetljava v vseh prostorih, kopališča, dvigalo, interurbani telefon, omnibus.

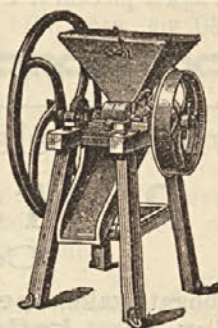
Velika restavracija. Krasne obednice in koncertna dvorana, restavracijski vrt, kegljišče itd.

Izborna kuhinja, plzensko pivo v sodčkih, vina iz lastnih vinogradov itd.

Elegantna kavarna z najnovjšim zračenjem. V sredi mesta. Shajališče vseh trgovskih potnikov.

Anton Kampos, ravnatelj in restavratér,

lastnik hotela Walter v Bolzanu.

Stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi ležišči za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za drobljenje in mešanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parjenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane itd. izdeluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

Tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II./1, Taborstrasse 71.

Ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Zahtevajte pri nakupu**Schicht-ovo štedilno milo**

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Dobiva se povsod!

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Aksijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptaje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavnice.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.